

Joschka Fischer vertrekt uit Bondsdag

Nieuws

Achtergrond - 27 juni 2006

(27 juni 2006) Joschka Fischer (Die Grünen), de voormalige minister van Buitenlandse Zaken onder de rood-groene regering, neemt vandaag afscheid van de actieve politiek. Zijn partij is hem inmiddels liever kwijt dan rijk.

De man die jarenlang de populairste politicus van Duitsland was, wordt bijzonder hoogleraar aan de Amerikaanse elite-universiteit Princeton, waar hij internationale crisisdiplomatie zal doceren. Zijn opvolger in de groene Bondsdagfractie is de Duitse Iraniër Omid Nouripour, afkomstig uit Hessen.

De bewierookte Fischer (58) had na de verkiezingen vorig jaar zijn definitieve vertrek al aangekondigd met de woorden "de macht voor de vrijheid te willen verruilen". Aan gevoel voor pathos heeft het Fischer nooit ontbroken. Hij bleef als parlementariër nog lid van de Bondsdag, maar dat dit niet lang zou duren, achtten commentatoren vrijwel zeker.

Tijdens zijn ministerschap maakte Fischer, afkomstig uit de linkse protestbeweging, naam als uitgesproken *Realpolitiker*. Zo wist hij kort na zijn aantreden de pacifistische Grünen te overtuigen van de noodzaak om Duitse troepen in te zetten bij de NAVO-oorlog in Kosovo. Hoewel een deel van de partij hem dit niet in dank heeft afgenomen, oogstte Fischer bewondering bij het grote publiek. De partij voer wel bij de populariteit van zijn charismatische voorman.

Echt weg was de voormalige minister en 'groene aartsvader' na zijn aftreden nooit, al hield hij zich als gewone afgevaardigde nauwelijks bezig met de dagelijkse beslommingen van de groene fractie. *Weltaussenminister* Fischer ziet zichzelf als man van de grote ideeën, niet van het politieke handwerk. Dat laat hij graag aan anderen over. Sinds zijn afscheid van het ministerschap hield hij in het parlement geen enkele redevoering meer en verscheen hij vooral op kantoor om lezingen voor te bereiden.

Zonder ooit partijvoorzitter geweest te zijn, was Fischer jarenlang de leidende kracht binnen Die Grünen en het gezicht van de partij. Zijn schaduw bleef ook na zijn ministerschap (1998-2005) over de partij hangen. Fischer trok binnen Die Grünen nog steeds aan de touwtjes en kon naar believen benoelingen

doordrukken of juist blokkeren. Hij schrok er niet voor terug zijn uitgesproken retorische talent aan te wenden om partijgenoten af te fakkelen die het waagden zijn visie in twijfel te trekken.

Terwijl de schijnwerpers van de (internationale) pers graag zijn verrichtingen als gewone parlementariër belichtten, mokte de partij stilletjes over de autocratische trekken van hun sterspeler. Op zijn beurt verweet Fischer zijn opvolgers een gebrek aan ideeën en een conceptuele leegheid. Volgens *Die Welt* is de huidige partijtop, het kwartet Reinhard Bütiköfer, Fritz Kuhn, Claudia Roth en Renate Künast, in Fischers ogen weinig meer dan een kleurloze overgangsregering.

Slechts één keer bemoeide Fischer zich de afgelopen maanden met de dagelijkse gang van zaken binnen de partij. Die interventie had meteen de kracht van een orkaan. Woedend keerde hij zich in januari tegen het voornemen van het bestuur om een [onderzoekscommissie naar de activiteiten van de geheime dienst BND in Irak](#) te steunen. Die moest uitzoeken of de dienst tijdens Schröders regering in het geheim met de Amerikanen had samengewerkt. Partijvoorzitter Bütikofer gaf aan in dezen ook graag de voormalige minister van Buitenlandse Zaken te willen horen.

Fel trok Fischer van leer tegen deze vermeende poging het vredesbeleid van de rood-groene regering door het slijk te halen. Hij wist de partij weer achter zich te scharen, zij het niet voor lang. Na pijnlijk geharrewar mislukte Fischers coup poging alsnog. Met steun van Die Grünen heeft de BND-onderzoekscommissie beging mei haar werkzaamheden opgevat. Als een van de prominente getuigen staat Joschka Fischer op het programma.

Het afscheid van Joschka Fischer vandaag in de Bondsdag zal vooral kort en zakelijk zijn. De politicus die zich ontwikkelde van linkse straatvechter tot hooggeplaatste *Realpolitiker* heeft zich te zeer vervreemd van zijn partijgenoten om zich op een warm vaarwel te kunnen verheugen.

Lees ook op het Duitslandweb:

[Parels en diamanten. Een portret van Joschka Fischer](#)
[Fischer live op tv verhoord over visa-affaire](#)

FAZ.NET

[Abschied aus der hinteren Reihe](#)

Die Welt

[Champagner für Professor Fischer](#)

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/1622/joschka-fischer-vertrekt-uit-bondsdag>